

Toplum ve Hekim Yayın Kurulu'ndan

Egemenlerin, emek cephesini ideolojik yanılsamalarla sisteme entegre edemedikleri önemli alanlardan biri de sağlık. Çünkü, emek cephesinin unsurları, henüz yaşamak için sağlığın da hava ve su kadar bir zorunluluk olduğu, parası olmayanında ulaşması, kullanması gerektiği, kısacası sağlığın bir hak olduğu ve hak olarak kalması için mücadele edilmesi gerektiği konusunda tereddüt yaşamıyor. Bunun için de uzun zamandır olduğu gibi bugün de gereği yerine getirilebiliyor. Durumun umut verici diğer bir yönü de sağlığın dar kapsamlı bir "asıl" sahibinin olmaması. Yani sorunun yalnızca sağlık meslek gruplarından birinin ya da birkaçının hatta sağlık emekçilerinin tümünün sorunu olarak değil de, bütün emek cephesinin sorunu olduğu, sağlıkçıları da diğer sınıflarıyla birlikte bu haklarının gasp edilmemesi için mücadele etmekte olmaları.

İstanbul Cumhuriyet Başsavcılığı, DEV SAĞLIK-İŞ, DİSK, KESK, HAYAD, SES, TDB, TEB, TTB, TÜRK-İŞ ve TVHB'nin merkez ya da il yöneticilerinden oluşan 85 kişi hakkında 5 Kasım 2003 tarihinde iş bırakma suçunu işledikleri iddiasıyla, KAMU ADINA dava açılmasını talep ediyor. Siyasi iradenin esas davacı olduğu söz konusu iddianamenin belgelerini ise 24 Aralık 2003 tarihinde yapılacak ikinci GÖREV için yapılan çağrılar oluşturuyor. Yeni bir eyleme çağrı, geçmiş bir eylemden yargılanma için suç unsuru/gerekçe oluşturuyor. Söz konusu dava özü itibarıyla olduğu kadar hazırlanış şekliyle de daha başından meşruiyetini yitirmiş durumda.

Onüç Ekim'de İstanbul adliyesinde yapılan ilk duruşmada "SAĞLIK HAKKI" salona sığdırılmadığından "uygun" bir salon bulunması için ara kararla dava ertelendi. Ancak "sanıklar ve vekilleri" olmadan yangından mal kaçırıcısına aynı gün toplanan mahkeme heyeti sanıkları üç gruba bölerek duruşma günlerini belirledi. Söz konusu uygulamanın hukuki mi-idari mi olduğu tartışmalarını yürütmek bir yana, uygulamanın hedefinin önceliği öne çıkıyor; "bölmek". İnsanları tekilliğin dışında başka seçenekleri olmadığı konusunda ikna etmeye yönelik yoğun ancak bugün için yorulmuş/ eskimiş bu çabaları görmek ve boşa çıkarmak gibi bir GÖREVimiz var önümüzde.

Onun için tek başına bu uygulama bile, sağlık alanındaki mücadele hattının bütün emek cephesinin ortak keseni olan SAĞLIK HAKKI başlığı dışında özellikle de sağlık emekçilerinin kimi "özgün" taleplerine daraltılmasından ya da daralma algısının ortaya çıkışından özenle kaçınmamız gerektiğini gösteren bir veri olarak kabul edilmelidir.

Türkiye Nüfus ve Sağlık Araştırması-2003'ün raporu geçtiğimiz günlerde yayımlandı. Bindokuzyüztümüşsekiz yılından itibaren her beş yılda bir gerçekleştirilen ve bunların sekizincisi olan son araştırmanın örnek seçimi, öncekilere göre bazı yenilikleri içermekte ve araştırma raporunda İstanbul ili ve GAP Bölgesi için de veri sunulmaktadır. Başka ülkelerden farklı olarak, yaşanan 2000 ve 2001 ekonomik krizlerinden ve gelir bölüşümündeki eşitsizliğin derinleşmesinden 'etkilenmeyen' bebek ölümlerimizde beş yıl içinde yaklaşık %30'luk(ondört puanlık) bir azalma gerçekleştiği saptanmıştır. Bununla birlikte bebek ölüm hızı yönünden hem kırsal/kent hem de Doğu/Batı arasındaki farklılığın gerilemediği, aksine arttığı görülmektedir.

Bu sayımız, sağlık politikalarıyla ilgili yazıların ağırlıklı olarak yer almasıyla hazırlandı. Ellidokuzuncu hükümetin, sağlık sektörünü de piyasa koşullarına devredebilmenin hukuksal yönünü tamamlamaya yoğun çaba gösterdiği bir dönemde başka türlü de mümkün görülüyordu. Ulusal sermaye ile hükümetlerin, uluslararası sermayenin çizdiği rotada, sağlık sektörü üzerinden ilişkisinin ortaya konduğu "TÜSİAD-AKP-SAĞLIK" başlıklı yazının ardından bir tanesi belge olmak üzere dört çalışma ile hem sağlık ortamı hem de alanın meslek örgütlerine biçilenler tartışılıyor. GAVI'yi sağlık alanına yönelik etkileriyle tartışan Çiğdem Çağlayan'ın yazısından sonra sağlık reformunun sonuçlarını bizlerle paylaşan iki çalışmamız var: Bunlardan ilki, Doğu Avrupa ülkelerinde sağlık reformlarının sağlık emekçilerine etkilerini inceleyen arkadaşlarımız Ata Soyer ve Ayşe Öztürk'e ait. Sağlıkta reformun ana sağlığı üzerinden olumsuz sonuçlarının saptanmaya çalışıldığı ikinci makale Nilay Etiler ve Cavit I. Yavuz arkadaşlarımızın ortak çalışması. Bu başlık altındaki son yazımızda İlker Belek arkadaşımız sağlık başlığında TTB olarak yürütmekte olduğumuz ve yürüteceğimiz mücadelenin yol ve hedeflerini tartışıyor. Ceza Hukuku ve Etik ile Adli Tıp ve Halk Sağlığı başlıklı yazılarımız, bu konuların söz konusu yazıların üzerinden de olsa dergimizde tartışılmaya başlayacağını düşündürüyor. Son yazımız TTB Halk Sağlığı Kolu tarafından ülke genelinde kolektif bir çaba ile gerçekleştirilmiş olan sağlık ocaklarımızda aşı sorununa yönelik bir araştırma. Bu sayımızdaki sayıların dili sayfamız, sosyal güvenlikte genel bütçeden de katkı yapılmasının kara deliğin kapanması değil, aksine genel bir eğilim olduğuna ışık tutacak verilerle hazırlandı.

Gelecek sayımız için ilaç dosyası hazırlığımız sürüyor. O zamana kadar paylaşımlarınızın artarak sürmesini istiyor, dostluğumuzu iletiyoruz.